

Učiteljska zborovanja. Dne 19. t. m. (na veliko sredo) bode zborovalo v Ljubljani v Narodnem domu od 9.—12. ure »Slovensko deželno učiteljsko društvo«, »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« in »Vdovsko učiteljsko društvo«. Tovarišem, ki pridejo že prejšnji dan v Ljubljano, priporočamo Valentin Mrakovo gostilno pri »Novem svetu« na Marije Terezije cesti, kjer dobe ceno in dobro hrano ter pristna vina in sveže pivo.

Na c. kr. ženski vadnici v Ljubljani je razpisano mesto c. kr. vadniške učiteljice. Ta ženska vadnica je bila doslej nekaka nemška posest, ker so vsa učiteljska mesta imele v rokah nemškojuče učiteljice — in jih še imajo, kakor da je ljubljansko c. kr. žensko učiteljsko kje v Prusiji in ne v slovenski Ljubljani, namenjeno vzgoji slovenskih učiteljic. Učiteljica, ki je šla sedaj v pokoj, ni znala slovenski in ni tudi nikoli nastopila pred kandidatinjami slovenski. Zato tudi ne moremo vedeti, kak je bil njen pouk v slovenščini. Druga učiteljica zna slovenski, pa se dela, kakor da bi ne znala. Njeni nastopi v slovenščini so bele vrane. A ker ima visoke zveze, je vse dobro. Vse konference s kandidatinjami, ki hočejo biti slovenske učiteljice, so nemške, samo ena učiteljica dela tu izjemo. Te ultranemške razmere na ženski vadnici v Ljubljani presegajo res vse meje, in le brezbriznosti poklicanih faktorjev se moramo zahvaliti, da je slovenska beseda in slovenska misel pravcata pastorka na tem učnem zavodu. Slovenski poslanci imajo sedaj priliko in dolžnost, da poskrbe za normalne in pravične razmere na c. kr. ženski vadnici v Ljubljani.

Odbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“ se je konstituiral tako: Dr. Fran Zbašnik, predsednik; Miroslav Malovrh, podpredsednik; Fran Govékar, blagajnik; Rasto Pustoslavšek, tajnik; Ante Beg, Makso Cotič, Anton Funtek, Cvetko Golar in Ebin Kristan, odborniki. — Ta odbor je samo začasen in ima nalogo prvotna, po češkem vzorcu sestavljena pravila, prenarediti primerno našim razmeram. Prijave za vstop v društvo sprejema blagajnik Fran Govékar v Ljubljani.

Šesti shod slovanskih novinarjev se vrši v Voloskem Opatiji dne 14., 15. in 16. maja t. l. Njegov program bo obsejal zlasti strokovno stanovsko organizacijo. Krajevni odbor v Voloskem pripravlja shod; v njem so gg. dr. J. Poščič, odvetnik v Voloskem, Viktor Car Emin, pisatelj v Opatiji, in Julij Miran, učitelj in posestnik v Opatiji. Pristopnice k shodu naj se pošiljajo tajniku »Osrednje zveze slovanskih časnikarjev«, g. Fr. Hovorki v Pragi (Žitna ul. č. 21.) najpozneje do 15. aprila t. l. — Pristopnina v znesku 15 kron pa naj se pošlje blagajniku g. Jos. Kuffnerju, uredniku »Narodnih Listov« v Pragi. O proglasih odločuje in razpošilja legitimacije odbor »Osrednje zveze«. Le onim udeležnikom, ki se izkažejo z legitimacijo, odbor v Voloskem priskrbi stanovanje in izroči listine.

Učiteljstvo kranjskega okraja ima dne 13. t. m. hospitacijo v II. razredu deške in v IV. razredu deklishe šole. Pričetek ob 8. uri. Gostje dobro došli!

S Štajerskega. Okrajni šolski svet celjski je izrekel v svoji zadnji seji zahvalo g. Francu Friedrichu, načelniku okr. šolskega sveta v Libojah, za ustanovitev tamošnje šolarske kuhinje in tamošnjemu nadučitelju g. Jožefu Košenini za otrokom podeljene obede.

Kako lahko odslej naročate liste? Od sedaj naprej ne bo treba naročniku več pisati poštinih nakaznic, ako bodo pošiljali naročnino za naše liste. Treba je iti samo na pošto, tam oddati naročnino za vse leto, pol leta ali četrt leta in poštino 10 h, povedati uradniku, ta in ta list želim dobivati, tukaj plačam naročnino za ta in ta čas, nato da uradnik potrdilo za vplačano vsoto, in list je naročen. Seveda lahko pošlje vsak naročnino tudi kakor dosedaj po poštni nakaznici.

Razgled po šolskem svetu.

— **Slovenske meščanske šole.** Ko je štajerski deželni odbor vprašal vlado za svet v stvari meščanske šole v

Žalcu, ni ona rekla, da te šole ni treba. Ampak rekla je, da bi se moralo na tej slovenski šoli še več predmetov učiti v nemščini. Vprašamo: Ali bi bila potem to še slovenska šola? Nikakor ne, marveč bila bi najmanj utrakvistična. Deželni šolski svet je dalje poročal neresnično, ko je rekel, da nimamo slovenskih učnih knjig za meščanske šole. To neresnico je deželni odbor verjel vladi. Imamo že knjige. Spisali so jih Orožen, Vrhovec, Hubad, Senekovič, Bezljaj, in te knjige že rabijo v Ljubljani in drugod. — Še bolj nego Štajerci morajo zahtevati Kranjci in Primorci, da dobimo slovenskih meščanskih šol. Zakoni so v tej stvari ugodni, le šolske gosposke nočejo nič storiti, da bi dobili meščanske šole: n. pr. v Postojni (tu je že dovoljena, a je ne otvorijo), v Vipavi (ali Ajdovščini), Tolminu, Sežani, Kamniku, Ribnici, Metliki itd. Na Kranjskem, pravi zakon, ki je že 31 let star, da bi vsak šolski okraj moral imeti vsaj eno meščansko šolo! V resnici pa nobeden teh in drugih okrajev še nima slovenske učilnice te vrste. Na Goriškem zahteva zakon isto, četudi dostavlja: »ako je možno«. Možno pa je povsod, na Kranjskem in Goriškem, ali nihče se ne gane, in zato ni možno! Saj se poznamo!

— **Ustredni Matice Šolska** je imela dne 26. pret. meseca svoj občni zbor. Iz poročila posnemljemo, da je imela ta družba v preteklem letu 614.088 kron 40 vin. dohodkov, 38.628 kron 68 več nego katerokoli leto doslej. Te vsote so pač najlepši dokaz požrtvovalnosti češkega naroda, ki šteje 6 milijonov duš.

— **Občni zbor katoliškega šolskega društva** se je vršil dne 27. pret. m. na Dunaju. Predsednik dr. Schwarz je konstatoval, da število članov vedno raste in se snujejo nove podružnice. Princ Lichtenstein je izvajal v svojem govoru, da si eksaktna znanost in pozitivna vera ne nasprotujeta, marveč da so njiju pota paralelna. V tem zmislu je treba vzgati posebno učiteljske kandidate. Značilen je bil zaključni vzklík prinčev: »Naj le viharji rdeče revolucije majajo naše trdno deblo, isto prestane vendar tudi te viharje. Naj nam bo le odrečena naklonjenost dvora, mi uspevamo tudi brez nje.« — Ta prinčev vzklík ni ravno v soglasju z dejstvom, da je več nadvojvod, nadvojvodinj in ministrov poslalo na zborovanje pisma, ki pošiljajo v njih svoje pozdrave in se opravičujejo, ker niso mogli priti sami na zborovanje. — Toda klerikalni princ Lichtenstein govori lahko, kar hoče!

— **Italijansko vseučilišče** nameravajo zdaj postaviti v Koper. To mesto pa je oddaljeno od Trsta le tričetrt ure vožnje, torej bi s tem dosegli isto, kakor če bi univerzo postavili v Trst.

— **Ljudsko šolstvo v Nemčiji.** Tudi na Nemškem nimajo dovolj ljudskih šol. Na vsakega učitelja pride po 100—150 učencev. Nemški jezik, nemška zgodovina in katekizem so glavni predmeti, vse drugo je zanemarjeno. Tako poroča »Obrazovanje«.

— **Nemške šole v tujini.** »L' Educateur« prinaša članek »Pangermanizem«, kjer pravi, da so otvorili v Jokohami na Japonskem — nemško šolo. Nemški Reichstag je vitiral v državnem proračunu 500.000 mark za pospeševanje nemškega šolstva v tujini.

— **Francoski učitelji** žele, da bi jim bil v svrhu nadaljne izobrazbe dovoljen vstop na filozofsko fakulteto (faculté de lettres et de sciences).

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 401.

Kranjsko.

Na štirirazredni ljudski šoli v Črnomlju je na vzporednem oddelku za deklice stalno popolniti učno mesto.

Prošnje je službenim potom vložiti do 22. aprila t. l.

Prosilke, ki še niso stalno nastavljene v kranjski javni službi, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za službovanje.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 26. marca 1905.